

Balkenende

ook moet kijken naar heel andere instrumenten, zoals debat, overtuigen of zaken bespreekbaar maken. Dat onderschrijf ik zeer. Het is goed dat wij op het ogenblik in Nederland een debat hebben over de vraag wat je verantwoordelijkheid is tegenover de ander, als je vrijheid van meningsuiting hebt. Ik hoop dat dit leidt tot vruchtbare uitkomsten, in de zin dat vrijheid van meningsuiting gepaard gaat met je verantwoordelijk weten voor anderen. Je moet ook kijken hoe de opvatting die jij hebt, landt bij anderen.

De heer **Schuyter** (D66): Ik ben zeer tevreden over dit antwoord.

Minister **Balkenende**: De heer Schuurman vroeg nogmaals aandacht voor de bestrijding van antisemitisme. In de schriftelijke beantwoording is hierover al het nodige gezegd. Ik heb de afgelopen maanden gesprekken gevoerd en ik ben opnieuw doordrongen geraakt van de ernst van dit vraagstuk. Wat dat betreft onderschrijf ik de aandacht die voor dit onderwerp is gevraagd. Het is een belangrijk onderwerp, waarover wij ook moeten spreken. Het kabinet heeft de Tweede Kamer in juni ingelicht over het beleid op dit terrein en de Eerste Kamer is daarvan op de hoogte. In de brief van de ministers van Justitie en BZK van vorige week is meer capaciteit voor beveiliging van personen en gebouwen aangekondigd. Dat is ook voor de joodse gemeenschap van belang.

Ik memoreer dat een delegatie van het Europees Joods Congres door de EU is ontvangen. De Europese Commissie heeft initiatieven genomen. Ook in het verband van de VN werkt de Europese Unie op dit punt samen in de algemene vergadering en de mensenrechtencommissie.

De heer Schuurman heeft gesproken over het thema waarden en normen en het belang van het maatschappelijk debat. Hij sprak zelfs over het in politieke munt vertalen van dat soort onderwerpen. Hij had het over burgerplicht en maatschappelijke plicht. Het element burgerplicht is een onderdeel van de vraag: wat kan ik voor de samenleving doen? Het zwevende thema "vrijheid van meningsuiting" houdt geen ongebonden vrijheid in. Deze vrijheid wordt begrensd door de verantwoordelijkheid die je voor anderen hebt.

Pas dan kun je werken aan een samenleving die tolerant is en waarin respect voor elkaar kan bestaan. De heer Schuurman vat dat samen onder de term maatschappelijke plicht. Ik ben het daar geheel mee eens.

De heer Ten Hoeve heeft gesproken over de positie van het noorden van het land. Hij gebruikte daarbij begrippen als redelijkheid en eerlijkheid. Hij sprak over de spelers daarbij. Ik heb goede nota genomen van zijn opmerkingen. Vanmiddag hebben wij daar al het een en ander over gezegd.

Mevrouw de voorzitter. Vandaag zijn tal van zaken aan de orde geweest. Ik realiseer mij zeer wel dat het algemene politieke beschouwingen zijn. Over de verschillende beleidsonderdelen zal nader worden gesproken bij de onderscheiden begrotingshoofdstukken. Ik dank uw Kamer voor de inbreng en de discussie. Het was op mijn verzoek dat dit debat is uitgesteld. Ik ben u daar zeer erkentelijk voor. Ik had er behoefte aan, zelf te kunnen spreken over het integrale beleid van het kabinet. Ik ben blij dat ik hier vandaag kon zijn.

Door hetzelfde uitstel is het karakter van het debat wel anders geworden, want er is veel gebeurd in de afgelopen weken. U hebt daar op gedoeld. Er is veel gebeurd ten positieve, omdat er een sociaal akkoord is. Een aantal weken geleden was dat nog niet het geval. Er is veel ten negatieve gebeurd, omdat door de moord op Theo van Gogh Nederland nog veel ernstiger verscheurd is. Dat raakt ons allen.

Toen ik uit het ziekenhuis kwam, heb ik mijn zorg uitgesproken over een verdeeld Nederland. Ik heb toen gezegd dat ik mij ervoor wilde inspannen om zaken anders te krijgen. Dat het deze wending zou kunnen krijgen, had niemand kunnen denken, enkel kunnen vrezen. Het effectief tegengaan van die tweedeling is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dat besef heb ik ook vandaag in uw Kamer mogen proeven. Daarmee prijs ik mij gelukkig, omdat wij als politici daarin nadrukkelijk een voorbeeldfunctie hebben te vervullen.

De samenleving mag van ons een harde aanpak van de kwaadwillende minderheid verwachten en een samenbinden en betrekken van de goedwillende meerderheid. De heer Noten zei het al: Nederland is een

mooi land. Nederland is het waard om voor te vechten als een land van vrijheid, tolerantie, solidariteit en rechtvaardigheid. De samenleving kan en mag op ons rekenen, ieder op zijn eigen plaats en met eigen verantwoordelijkheid. Ik wens u daarbij evenveel sterkte als u mij en dit kabinet hebt gewenst. Ik dank u voor uw inbreng.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister-president voor de indringendheid waarmee hij zijn slotwoord heeft uitgesproken, alsmede voor de verdere beantwoording en reactie op alles wat in deze Kamer naar voren is gebracht. Ik hoop van harte dat het verdere herstel van zijn gezondheid voorspoedig zal verlopen, niet alleen voor hem persoonlijk, maar ook omdat een fysiek zo krachtig mogelijk kabinet niet zo slecht zou zijn in de roerige tijden die ons, naar ik heb begrepen, in de senaat nog te wachten staan.

Sluiting 20.25 uur

Besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten

De voorzitter heeft na overleg met het College van senioren besloten om:

a. de plenaire behandeling van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op 22/23 november 2004

Wijziging van de Faillissementswet in verband met het bevorderen van de effectiviteit van surséance van betaling en faillissement (27244);

Wijziging van de Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen (implementatie richtlijn nr. 2003/93/EG en aanpassing in verband met verordening ((EG) nr. 1798/2003) (29615);

30 november 2004

Instelling van een Onderzoeksraad voor veiligheid (Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid) (28634, R1727);

Wijziging van enige wetten in verband met de instelling van de Onderzoeksraad voor veiligheid (28635);

b. het voorbereidend onderzoek van de volgende wetsvoorstellen door de vaste commissies voor

Besluiten en ingekomen stukken

Milieu te doen plaatsvinden op 23 november 2004:

Wijziging van de Wet inzake de luchtverontreiniging (uitvoering EG-richtlijn nationale emissie-plafonds) (29422);

Justitie te doen plaatsvinden op 18 januari 2005:

Aanpassing van diverse wetten aan de Wet uniforme openbare voorbereidingsprocedure Awb (Aanpassingswet uniforme openbare voorbereidingsprocedure Awb) (29421).

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter ter zake gedane voorstellen:

1. de volgende regeringsmissives:

een, van de minister van Buitenlandse Zaken, ten geleide van een reactie op het verzoek de visie van de Nederlandse regering inzake de rol van de Raad van Europa en het Barcelonaproces in relatie tot het Europees Nabuurschap (griffiennr. 132199.1);

een, van alsvoren, ten geleide van het op 15 april 2004 te Panama totstandgekomen verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Panama inzake de export en controle van socialezekerheidsuitkeringen (Trb. 2004, 168), alsmede een toelichtende nota bij het verdrag (griffiennr. 132311);

een, van alsvoren, ten geleide van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Internationaal Gerechtshof (IGH) inzake de positie van IGH-stagiariers in Nederland (griffiennr. 132325);

een, van alsvoren, ten geleide van het verdrag tussen de republiek Letland en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de export en handhaving van socialeverzekering-uitkeringen (griffiennr. 132324);

een, van de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris voor Europese Zaken, ten geleide van het verslag met daarbij horende bijlagen betreffende de bijeenkomst van de Europese Raad die op 4 en 5 november 2004 in Brussel plaatsvond (griffiennr. 132265.2);

een, van de staatssecretaris voor Europese Zaken, ten geleide van twaalf fiches inzake o.a. Veiligheids-onderzoek: de volgende stappen (griffiennr. 131027.36);

een, van alsvoren, inzake de aanpak van achterstanden bij

implementatie van EG-richtlijnen (griffiennr. 132321);

een, van alsvoren, ten geleide van vier fiches die werden opgesteld door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen inzake o.a. witwassen van geld (griffiennr. 131027.37);

een, van de minister van Justitie, de minister voor Vreemdelingen-zaken en Integratie en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, ten geleide van de geannoteerde agenda en de thans beschikbare documenten voor de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 19 november 2004 (griffiennr. 132315);

een, van alsvoren, ten geleide van het verslag van de JBZ-Raad van 25/26 oktober 2004 (griffiennr. 132191.4);

een, van de minister van Financiën, ten geleide van het verslag van de vergadering van de Ecofin Raad van 21 oktober 2004 te Luxemburg (griffiennr. 132180.1);

een, van alsvoren, ten geleide van de geannoteerde agenda voor de Ecofin Raad van 16 november 2004 (griffiennr. 132320);

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het rapport "Samenvatting rapportages verscherpt toezicht 2001-2003" (griffiennr. 130934.1).

De voorzitter stelt voor, deze missives voor kennisgeving aan te nemen. De bijlagen zijn neergelegd op het Centraal Informatiepunt ter inzage voor de leden;

2. de volgende geschriften:

een, van E. Wiegman, inzake sluiting van moskees (griffiennr. 132309.1);

een, van T. Broeren, inzake reactie op de moord op Theo van Gogh (griffiennr. 132309.2);

een, van F. van Slooten, inzake de toestand in Nederland (griffiennr. 132309.3);

een, van L. Olfers te Den Haag, inzake werken aan de leefbaarheid en veiligheid van zijn wijk en het stadsdeel Laak (griffiennr. 132309.4). Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissies voor Justitie en voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat;

een, van A. Bos te Rotterdam, inzake wetsvoorstel 29251 (Wet

belastingrechtspraak in twee feitelijke instanties) (griffiennr. 130773.3);

een, van Houthoff Buruma te Amsterdam, inzake wetsvoorstel 28167 (concurrentiebeding) (griffiennr. 131566.3);

een, van AnMar Research Laboratories BV te Eindhoven, inzake het rapport "Nieuwe Richtlijnen en procedures voor het opmaken en afgeven van vonnissen, arresten en beschikkingen; een vergelijkend onderzoek" (griffiennr. 132318);

een, van A. Pisters, inzake wetsvoorstel 29255 (bewezen-verklaring bij een bekende verdachte) (griffiennr. 132211.1). Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Justitie;

een, van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, inzake wetsvoorstel 29608 (kosten referendum Europese Grondwet);

een, van P. Jorna, inzake wetsvoorstel 26389 (kaderverdrag bescherming nationale minderheden) (griffiennr. 126242.12).

Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat;

een, van Raad voor Cultuur te Den Haag, inzake aankondiging ongevraagd advies over media-educatie (griffiennr. 132317).

Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissies voor Cultuur en voor Onderwijs;

een, van A. Meijdam te Ridderkerk, inzake grijs kenteken (griffiennr. 131985.13);

een, van H. Borgerdijn te Ridderkerk, inzake alsvoren (griffiennr. 131985.14);

een, van A. van de Geest, inzake alsvoren (griffiennr. 131985.15);

een, van J. Hendriks, inzake alsvoren (griffiennr. 131985.16);

een, van J. Jonker, inzake alsvoren (griffiennr. 131985.17);

een, van M. Roelofs te Cuyk, inzake alsvoren (griffiennr. 131985.18). Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissies voor Financiën en voor Economische Zaken;

een, van Raad voor Werk en Inkomen, ten geleide van de analyse "Vergrijzing en vervanging" (griffiennr. 132312).

Dit geschrift wordt van belang